

Dějiny ve veřejném prostoru II. Vystavování minulosti

Program konference

Čtvrtek 22. října 2020

14:00 – 15:30

Úvodní přednáška: Barbara Kirshenblatt-Gimblett: Vystavování historie, vytváření historie: nadnárodní pohledy

Stream přednášky v angličtině: <https://youtu.be/SVEB6Fhqngq>

Stream přednášky v češtině: <https://youtu.be/x2SX7J3GU4o>

Během posledních deseti let došlo v oboru muzejnictví k paradigmatickému posunu – sice ne všude, ale tento posun byl dostatečně výrazný na to, aby přiměl ICOM k nové definici pojmu „muzeum“, kde by tento posun byl zohledněn. Odložení rozhodnutí o navrhované nové definici tohoto pojmu odráží rozdělení na „tradiční“ a „moderní“ muzea a rozdíly v jejich poslání, hodnotách, zaměření a kontextu. V dnešním Polsku stát spíše preferuje „tradiční muzea“, která prezentují konsensuální koncepci v souladu se státní politikou dějin, než „moderní muzea“, například Muzeum POLIN, kde je historie výchozím bodem k debatě. Tento příspěvek bude zkoumat nová muzea a výstavy se zaměřením na historii především v Polsku, Německu a USA, zejména pak ta, která historii nejen vystavují, ale také vytvářejí.

16:00 – 17:30

Muzea v pohybu

Stream panelu: <https://youtu.be/IYq74HG ANk>

Podobně jako se mění zájem o minulost ve veřejném prostoru, transformuje se i podoba muzeí a vystavování. Některé změny vychází ze snahy managementu muzeí o větší atraktivitu pro současné návštěvníky, v některých případech jde o rozhodnutí související s politikou paměti a někdy jde spíše o důsledky větších celospolečenských pohybů. Panel příspěvků mapujících změny v české a evropské muzejní krajině slibuje podnětnou diskuzi i o obecnějších problémech a trendech v současných muzeích a expozicích.

Moderátor: Čeněk Pýcha

Vojtěch Kyncl, Historický ústav AV ČR, v. v. i.: Nepohodlné moderní dějiny

Václav Sixta, ÚSTR: Muzea v rekonstrukci

Marta Harasimowicz, Ústav českých dějin FF UK: Když se společná zkušenost stává historií. Vybrané příklady výstavní prezentace nejnovějších dějin v bývalé Jugoslávii a Polsku

Karolína Bukovská, Freie Universität Berlin: Z náměstí do muzea. Jak vystavovat sochy a pomníky postavené mezi lety 1948–1989?

Libor Jůn, Národní muzeum: Moderní dějiny - zmar českého muzejnictví?

Pátek 23. října 2020

10:00 – 11:30

V centru pozornosti muzea: aktuální problémy vystavování soudobých dějin v muzeích

Stream diskuse: <https://youtu.be/eiGflxw5qTM>

Účastníci kulatého stolu se budou v moderované diskusi zabývat zejména aktuálním stavem prezentování soudobých dějin v muzeích na národní i regionální úrovni. Vyjádří se k diskusi o nových definicích muzea a pokusí se pojmenovat trendy v architektuře muzeí a scénografii expozic, ale i obtíže, které jsou s prezentací soudobých dějin spojeny, včetně využívání moderních technologií ve výstavnictví. Jedním z témat bude připravovaná generální konference ICOM v roce 2022 v Praze a její možné podněty pro rozvoj českého muzejnictví.

Moderátoři: Jakub Jareš a Iva Vachková

Martina Lehmannová, ICOM

Alena Petruželková, Památník národního písemnictví

Petr Chlebec, Centrum kultury a vzdělávání Blatná, Městské muzeum Blatná

Čtvrtek 12. listopadu 2020

14:00 – 16:30

Inventura paměti aneb Čeho jsme byli svědky a kam jsme pokročili od DVP 2018

Jak vzpomínáme? Panel nabídne analýzy aktuálních kauz, diskusí a mediálních prezentací našich dějin. Uděláme inventuru české paměti na příkladech druhé světové války i sametové revoluce. Současně se ohlédneme za událostmi dělícími nás od minulé konference.

Moderátorka: Terezie Vávrová

David Klimeš, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, FSV UK: *Kdo tu debatuje o 8. květnu? Vývoj informačních zdrojů v médiích na příkladu jednoho výročí*

Ondřej Slačálek, Ústav politologie FF UK: *Historie v úpadku*

Martin Babička, University of Oxford, Velká Británie: *„Roky nespoutané svobody“: Dějiny po roce 1989 v českém veřejném prostoru*

Štěpán Truhlařík, FF UK: *"Děláme věci a věci jsou super". Mediální strategie vzpomínání na sametovou revoluci*

Pátek 13. listopadu 2020

14:00 – 16:30

Inventura paměti II

Jak vzpomínáme? V pokračování inventury české paměti rozebereme z různého pohledu prominentní paměťové kauzy. Mediálně vděčné kauzy doplníme i méně viditelnou, ale o to důležitější otázkou po zpřístupnění kostelů jako míst k vystavování.

Moderátor: Vojtěch Ripka

Jan Kremer, Centrum medievistických studií, FLÚ AV ČR a Pedagogická fakulta UK: *Zažít český středověk: Digitální hry jako historie*

Michal Sklenář, ÚSTR: *Kostely pro výstavy? Římskokatolické sakrální stavby jako součást či kulisa výstavních projektů – příklady z českého prostředí na začátku 21. století*

Jaroslav Šebek, HIÚ AV ČR v.v.i.: *Mariánský sloup jako odraz českých minulostí?*

Jaroslav Najbert, ÚSTR: *„Proč jsme jí věřili?“ Svědectví pamětníka v soudobé historické kultuře*

Čtvrtek 3. prosince 2020

14:00 – 16:30

Různorodé památky, stejné problémy?

Panel nabídne kombinaci příspěvků, které si kladou otázky upozorňující na různé definice, charakter, prezentaci i percepci památek, vycházejí z teoretických úvah i terénních pozorování. Čí minulost poznávají návštěvníci českých hradů a zámků? Jak se liší cíle a formy prezentace benediktinských klášterů v ČR a v Rakousku? Proč máme či nemáme odvahu chránit poválečnou architekturu a stavby socialismu zvláště?

Moderátorka: Hana Havlůjová

Miroslav Pavel, FA ČVUT v Praze: *Veřejně tajná, prominentně obyčejná a nenávidně zapomenutá - ústředí KSČ*

Petr Vorlík, FA ČVUT v Praze: *Poválečná architektura a úhel pohledu*

Eva Richtrová, Seminář dějin umění FF MU, Brno: *Benediktinské kláštery v ČR a Rakousku mezi muzeem, turistickou atrakcí a kontemplací*

Michal Kurz, Masarykův ústav a Archiv AV ČR: *Naše nebo cizí? Vystavování dějin v interiérech českých zámků*

Pátek 4. prosince 2020

14:00 – 16:30

Dějiny na zámku

Expozice památkového objektu je do určité míry produktem rozvoje turismu. Vede k vytváření zámeckých či hradních expozic a jejich zpřístupnění široké veřejnosti. Zůstává a zůstane základním kamenem návštěvy komentovaná prohlídka s průvodcem?

Moderátor: Josef Märc

Lucie Budířská, Národní památkový ústav, státní zámek Vimperk: „A nalevo můžete vidět...“ Mají komentované prohlídky památek stále co přinést?

Kateřina Dryáková, Kateřina Sládková, Národní památkový ústav: Přežijí prohlídky s průvodci? Výsledky výzkumu návštěvníků památkových objektů

Markéta Kouřilová, NPÚ, ÚPS v Kroměříži, Státní zámek Raduň, Kroměříž: Strach z prázdnoty... Zámek bez mobiliáře – fikce, nebo nová forma prezentace?

Čtvrtek 10. prosince 2020

14:00 – 15:30

Přednáška: Robert Stradling: *Multiperspektivita prostřednictvím sad pramenů*

Poznávání historie skrze badatelský přístup založený na práci s prameny klade velké nároky na výběr a způsob prezentace historického materiálu nejen pro žáky, ale též pro vzdělavatele samotné. Přednáška naznačí způsob, jakým se vyrovnat s nutnou redukcí a zachovat přitom klíčové vzdělávací a poznávací principy. Zvláštní pozornost bude věnována multiperspektivitě, tedy znalosti různých dobových pohledů jednotlivých aktérů historických dějů.

16:00 – 17:30

Kurátorské principy ve vzdělávání

Doby, kdy učitel (muzejní pedagog, didaktik) byl jen moderátorem historické pravdy obsažené v učebnici dějepisu (libretu výstavy, expozice), pomalu odcházejí do minulosti. V současné době se po vzdělavatelů žádá aktivní přístup k edukaci, založený mj. i na didaktické analýze historických témat a výběru vhodného učiva. V rámci tohoto bloku budeme diskutovat tuto "kurátorskou" roli učitele či jiného vzdělavatele a dilemata, která tyto nutnosti přinášejí.

Moderátor: Jaroslav Pinkas

Lenka Řezáčová, Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola Krnov: Historie ve sborovně, na chodbách a v učebnách

Iva Krupauerová, Severočeské muzeum v Liberci, p. o: Moderní dějiny v muzejních programech pro školy

Petr Hudec, Národní památkový ústav: Památková edukace je signálem

Kamil Činátl, FF UK, ÚSTR: Historická gramotnost po česku?

Bohumil Melichar, Tereza Arndt, ÚSTR: Hmotný artefakt jako klíč k pochopení minulosti

Pátek 11. prosince 2020

14:00 – 16:30

Krajiny paměti

Místo hraje klíčovou roli při utváření sdílených představ o minulosti. Hmotné památky, prostor města, vesnice či širší krajina zprostředkují příběhy a obrazy, které utvářejí kulturní paměť. Panel zkoumá praktiky spojené s paměťovým užíváním prostoru a zamýšlí se nad možnostmi vzdělávání v krajinách paměti.

Moderátor: Kamil Činátl

Lucia Mlynčková, Alexander Topilin, Hlava V., Slovensko: Oživenie výtvarného umenia verejného priestoru v Trenčíne

Martina Sedláková, Fakulta architektury ČAVU, Praha: Minulost a artefakty ve veřejném prostoru měst

Čeněk Pýcha, ÚSTR: Krajiny paměti a digitální konstrukce prostoru

Kateřina Sixtová, FF UK: Babiččino údolí: krajina paměti v sociálních médiích